

MINISTERIE VAN JUSTITIE

N. 98 — 2504

[S - C - 98/09682]

10 AUGUSTUS 1998. — Koninklijk besluit houdende vaststelling van de regels en barema's betreffende de erelonen en de kosten van de commissarissen inzake opschorting

VERSLAG AAN DE KONING

Sire,

Het koninklijk besluit dat ik U ter ondertekening voorleg, bevat de uitvoeringsmaatregelen omschreven in artikel 19, vijfde lid, van de wet d.d. 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord (*Belgisch Staatsblad* van dinsdag 28 oktober 1997).

Overeenkomstig de vaste rechtspraak van het Hof van Cassatie (Cass. 5 mei 1970, Pas., I, 1970, blz. 766) naar luid waarvan de uitvoerende macht uit het beginsel van de wet en de algemene economie ervan de gevolgtrekkingen moet afleiden die er van nature uit voortvloeien volgens de geest die bij de opvatting ervan heeft voorgezet en de doeleinden die ze nastreeft, strekt dit besluit ertoe om overeenkomstig artikel 19, vijfde lid, van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord de regels vast te stellen welke van toepassing zijn op de bezoldiging van commissarissen inzake opschorting die op grond van die wet optreden.

Noch de wet betreffende het gerechtelijk akkoord, noch het ontwerp van koninklijk besluit dat U ter ondertekening wordt voorgelegd, zijn erop gericht eenvormigheid tot stand te brengen op het stuk van de erelonen van commissarissen inzake opschorting. Dit besluit heeft tot doel een bepaald aantal regels vast te stellen die ertoe strekken onjuiste handelingen te voorkomen, alsook de rechtbank en de schuldeisers van de handelaar in moeilijkheden de mogelijkheid te bieden een behoorlijk toezicht uit te oefenen op de vaststelling van het ereloon en de kosten van de commissaris inzake opschorting.

Dit besluit voorziet terzake in de opmaak en de mededeling door de commissaris inzake opschorting van twee voorstellen van ereloon zodat de rechtbank, de schuldeisers en de schuldenaar worden voorgelicht omtrent de vermoedelijke kostprijs van zijn optreden. In het besluit wordt een uurtarief als basis voor de berekening van het ereloon genomen.

Overigens is de bijstand van gespecialiseerde derden aan bepaalde voorwaarden onderworpen en moeten de ten laste van de schuldenaar gelegde kosten worden verantwoord. Een bijzonder mechanisme biedt de mogelijkheid te waarborgen dat de bedragen die de commissaris inzake opschorting bij voorraad vraagt, beperkt zijn en dat de betaling ervan in bepaalde gevallen gespreid zijn in de tijd. Tenslotte moet de commissaris inzake opschorting aan de rechtbank een definitieve rekening betreffende ereloon en kosten bezorgen.

Artikel 1. Op grond van artikel 1 van het besluit wordt aan de commissaris inzake opschorting de verplichting opgelegd om bij het dossier van opschorting twee voorstellen van ereloon te voegen. Er moet immers worden opgemerkt dat de procedure in verband met het gerechtelijk akkoord wordt gekenmerkt door een observatieperiode die een aanvang neemt op het tijdstip dat de rechtbank van koophandel beslist om de handelaar in moeilijkheden voorlopige opschorting van betaling toe te kennen (artikel 15, § 1, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord).

Tevens moet de rechtbank van koophandel na afloop van de observatieperiode beslissen of aan de handelaar in moeilijkheden definitieve opschorting van betaling kan worden verleend, of dat de overdracht van de onderneming of van een gedeelte ervan kan worden toegestaan (artikel 33, eerste lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord).

Bij aanvang van de procedure van gerechtelijk akkoord kan de commissaris inzake opschorting onmogelijk oordelen hoe die na afloop van de observatieperiode moet worden voortgezet. Zulks is onder meer afhankelijk van de beoordeling van de betrokken onderneming, van het aantal schuldeisers en van het totale bedrag van hun schuldvorderingen.

De commissaris inzake opschorting moet binnen acht dagen na zijn aanwijzing bij het dossier van opschorting een voorstel van ereloon betreffende de observatieperiode voegen. In artikel 18, tweede lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord is bepaald dat ieder schuldeiser van de handelaar in moeilijkheden inzake kan nemen van het dossier van opschorting. Alle schuldeisers kunnen dan ook kennis nemen van het voorstel van ereloon.

Het tweede lid van artikel 1 van dit besluit strekt ertoe de commissaris inzake opschorting te verplichten om aan de rechtbank van koophandel, aan de betrokken schuldenaar en aan belanghebbende derden het vermoedelijke bedrag van zijn ereloon mede te delen, zulks

MINISTERE DE LA JUSTICE

F. 98 — 2504

[S - C - 98/09682]

10 AOUT 1998. — Arrêté royal fixant les règles et barèmes relatifs aux honoraires et frais des commissaires au sursis

RAPPORT AU ROI

Sire,

L'arrêté royal que j'ai l'honneur de soumettre à Votre signature prévoit les mesures d'exécution de l'article 19, alinéa 5, de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire (*Moniteur belge* du mardi 28 octobre 1997).

Conformément à la jurisprudence constante de la Cour de cassation (Cass. 5 mai 1970, Pas., I, 1970, p. 766), selon laquelle il appartient au Pouvoir exécutif de dégager du principe de la loi et de son économie générale les conséquences qui en dérivent naturellement d'après l'esprit qui a présidé à sa conception et les fins qu'elle poursuit, le présent arrêté a pour objet la fixation, en application de l'article 19, alinéa 5, de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire, de règles applicables à la rémunération des commissaires au sursis qui interviennent dans le cadre de cette même loi.

Ni la loi relative au concordat judiciaire, ni le projet d'arrêté qui est soumis à Votre signature ne se proposent de poursuivre une uniformité du montant des honoraires des commissaires au sursis. Ce que vise le présent arrêté est l'établissement d'un certain nombre de règles destinées à prévenir les dérapages et à permettre au tribunal et aux créanciers du commerçant en difficulté d'exercer un contrôle satisfaisant sur l'établissement des honoraires et frais du commissaire au sursis.

Le présent arrêté prévoit à cet égard la rédaction et la communication par le commissaire au sursis de deux propositions d'honoraires de manière à renseigner le tribunal, les créanciers et le débiteur sur le coût probable de son intervention et retient comme base de calcul des honoraires un tarif horaire.

Par ailleurs, l'assistance de tiers spécialisés est soumise à des conditions, et les frais qui seront mis à charge du débiteur doivent être justifiés. Un mécanisme particulier permet de s'assurer que les montants réclamés par le commissaire au sursis à titre provisionnel soient limités et que leurs paiements soient, dans certaines circonstances, répartis dans le temps. Enfin, le commissaire au sursis doit communiquer au tribunal un décompte final des honoraires et frais.

Article 1er. L'article 1er du présent projet prévoit l'obligation, dans le chef du commissaire au sursis, de déposer au dossier du sursis deux propositions d'honoraires. En effet, il faut constater que la procédure en concordat judiciaire se caractérise par l'existence, d'une part, d'une période d'observation qui débute lorsque le tribunal de commerce décide d'accorder le sursis provisoire au commerçant en difficulté (article 15, § 1er, de la loi relative au concordat judiciaire).

D'autre part, au terme de la période d'observation, le tribunal de commerce est appelé à décider si le commerçant en difficulté peut bénéficier d'un sursis définitif, ou que le transfert de l'entreprise ou d'une partie de celle-ci peut être autorisé (article 33, alinéa 1er, de la loi relative au concordat judiciaire).

Au début de la procédure en concordat judiciaire, il est impossible au commissaire au sursis de préjuger de la suite qui devra y être donnée au terme de la période d'observation. La nature de cette suite dépendra notamment de l'évaluation de l'entreprise concernée, du nombre des créanciers et du montant total de leurs créances.

Le commissaire au sursis doit tout d'abord déposer au dossier du sursis une proposition d'honoraires relative à la période d'observation dans les huit jours de sa désignation. L'article 18, alinéa 2, de la loi relative au concordat judiciaire dispose que tout créancier du commerçant en difficulté a accès au dossier du sursis, les créanciers pourront dès lors prendre connaissance de cette proposition d'honoraires.

L'alinéa 2, de l'article 1er du présent projet d'arrêté a pour finalité d'obliger le commissaire au sursis à communiquer au tribunal de commerce, au débiteur concerné et aux tiers intéressés une estimation du coût constitué par le montant de ses honoraires au regard de la suite

rekening houdend met het waarschijnlijke verdere verloop van de procedure. Ten minste acht dagen voor de rechtbank van koophandel beslist of definitieve opschorting van betaling wordt toegekend, moet de commissaris inzake opschorting bij het betrokken dossier een voorstel van ereloon voegen, dat is opgemaakt in het vooruitzicht van een dergelijke definitieve opschorting of van een gehele of gedeeltelijke overdracht van de onderneming.

Bij de beëindiging van de observatieperiode heeft de commissaris inzake opschorting de nodige tijd gehad om vast te stellen of de onderneming in moeilijkheden kan voortbestaan en zo ja, onder welke voorwaarden. Bij de opmaak van zijn voorstel van ereloon zal hij dan ook ermee rekening houden of een definitieve opschorting van betaling moet worden toegekend of de overdracht van de onderneming in overweging moet worden genomen. Overigens moet de rechtbank van koophandel met de kosten van het ereloon rekening houden om de geloofwaardigheid van het herstelplan voorgesteld door de schuldenaar te beoordelen. Op dat tijdstip kan de kostprijs van het optreden van de commissaris een doorslaggevende factor vormen bij de beoordeling van de leefbaarheid van de onderneming in moeilijkheden.

Het voorstel van ereloon betreffende de observatieperiode en de last die zij voor de onderneming in moeilijkheden gaat meebrengen, vormt op het eerste gezicht geen factor die de rechtbank van koophandel in aanmerking moet nemen bij haar voorlopige beoordeling van de toestand, voorafgaandelijk aan de eventuele toekenning van een voorlopige opschorting van betaling (artikel 15, § 1, eerste lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord).

De commissaris inzake opschorting wordt immers slechts aangewezzen bij het vonnis op grond waarvan voorlopige opschorting van betaling wordt toegekend, derhalve noodzakelijkerwijs nadat de rechtbank van koophandel zich overeenkomstig artikel 15, § 1, eerste lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord heeft uitgesproken over de continuïteit van de onderneming.

Na een voldoende lange toepassing van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord zullen de verschillende voorstellen van ereloon betreffende de observatieperiode ingediend door de commissarissen inzake opschorting de mogelijkheid bieden ter zake individuele constanten vast te stellen, zodat kan worden bepaald welk tarief elke commissaris inzake opschorting gewoonlijk hanteert.

Tenslotte kan de vermoedelijke kostprijs van het optreden van de commissaris inzake opschorting tijdens de observatieperiode worden beschouwd als een onvermijdelijke last, die een rechtbank welke zich moet uitspreken over een verzoek tot gerechtelijk akkoord, in aanmerking moet nemen als een van de factoren op grond waarvan zij de voorlopige beoordeling bedoeld in artikel 15, § 1, eerste lid van de wet kan verrichten.

Naar luid van het derde lid van artikel 1 berekent de commissaris inzake opschorting het voorstel van ereloon op grond van een schatting van het aantal werkuren nodig om zijn taak uit te voeren tijdens de periode waarop het voorstel betrekking heeft.

De commissaris inzake opschorting moet tevens de complexiteit van zijn opdracht aantonen aan de hand van bepaalde in het besluit opgesomde factoren, alsook, in voorkomend geval, van enig ander element dat de complexiteit kan doen toenemen en waarvan hij het bestaan kenbaar maakt.

In tegenstelling tot het faillissement wordt in het kader van een gerechtelijk akkoord bij gebreke van vereffening van de onderneming geen failliete boedel gevormd. Bij de berekening van het bedrag van het ereloon van de commissaris inzake opschorting kan met dat element dan ook geen rekening worden gehouden.

Het is overigens onrealistisch gebleken om het nettoactief van de onderneming in moeilijkheden als grondslag te nemen om het bedrag van het ereloon van de commissaris inzake opschorting te berekenen. In het ontwerp-besluit wordt dan ook het uurtarief van de commissaris inzake opschorting als grondslag genomen voor de berekening van het ereloon.

Om het totale bedrag van het ereloon vast te stellen wordt het uurtarief vermenigvuldigd met het aantal uren dat de commissaris inzake opschorting nodig heeft gehad om zijn taak uit te voeren. Alleen de commissaris inzake opschorting kan het uurtarief bepalen, de rechtbank van koophandel heeft daartoe generlei bevoegdheid.

Artikel 1 van het besluit houdt verband met de fase van preventieve controle vanwege de rechtbank. Er wordt nog ereloon vastgesteld maar aan de commissaris inzake opschorting wordt de verplichting opgelegd de rechtbank in kennis te stellen van de vermoedelijke kostprijs van zijn optreden zodat met dit element, alsook met alle andere relevante factoren rekening kan worden gehouden bij de beoordeling van de leefbaarheid van de onderneming in moeilijkheden. In dit verband moet de commissaris inzake opschorting in zijn voorstel zijn uurtarief vermelden zodat de financiële last meegebracht door de omvang van zijn opdracht kan worden beoordeeld.

prévisible de la procédure. Huit jours au moins avant la date à laquelle le tribunal de commerce statuera sur l'octroi d'un sursis définitif, le commissaire au sursis dépose au dossier du sursis une proposition d'honoraires établie dans la perspective d'un sursis définitif ou d'un transfert de l'entreprise ou d'une partie de celle-ci.

Au terme de la période d'observation, le commissaire au sursis a eu le temps de jauger la capacité de l'entreprise en difficulté à survivre ou non, et dans quels termes. En conséquence, il rédigera une proposition d'honoraires selon qu'un sursis définitif doit être accordé, ou qu'un transfert de l'entreprise doit être envisagé. Par ailleurs, le tribunal de commerce devra, en ce qui le concerne, prendre notamment en compte le coût constitué par lesdits honoraires pour estimer la crédibilité du plan de redressement proposé par le débiteur. En effet, c'est à ce moment que le coût de la mission du commissaire pourra être un facteur crucial à prendre en compte lors de l'examen de la viabilité de l'entreprise en difficulté.

Par contre, la proposition d'honoraires relative à la période d'observation, et la charge qu'elle va représenter pour l'entreprise en difficulté, n'est pas susceptible de constituer, *prima facie*, un élément de l'appréciation provisoire du tribunal de commerce qui doit précéder la décision d'accorder le sursis provisoire (article 15, § 1er, alinéa 1er, de la loi relative au concordat judiciaire).

Le commissaire au sursis n'est en effet désigné que par le jugement qui accorde ledit sursis provisoire, cette désignation intervient dès lors nécessairement après que le tribunal de commerce se soit interrogé, par application de l'article 15, § 1er, alinéa 1er de la loi relative au concordat judiciaire, sur la continuité de l'entreprise.

Toutefois, lorsqu'une durée suffisante d'application de la loi sur le concordat judiciaire sera intervenue, les différentes propositions d'honoraires relatives à la période d'observation communiquées par les commissaires au sursis pourront permettre de dégager des constantes individuelles à ce sujet et déterminer quels sont les tarifs respectifs habituels de chacun des commissaires au sursis.

En définitive, on pourrait considérer, au stade de la période d'observation, le coût prévisible de l'intervention du commissaire au sursis comme une charge inévitable qui devra être prise en compte par le tribunal saisi d'une demande de concordat judiciaire comme constituant un des éléments lui permettant de formuler l'estimation provisoire visée à l'article 15, § 1er, alinéa 1er de la loi.

L'alinéa 3, de l'article 1er du présent arrêté dispose que la proposition d'honoraires est calculée par le commissaire au sursis sur base d'une estimation du nombre d'heures de travail nécessaires à l'accomplissement de sa mission, rapportée à la période à laquelle est liée la proposition.

Le commissaire au sursis doit pareillement justifier de la complexité de sa mission en fonction de divers facteurs qui sont énumérés par le présent arrêté, et, s'il échet, de tout autre élément susceptible d'influencer ladite complexité et dont l'existence est relevée par le commissaire au sursis.

Au contraire de la situation qui prévaut en matière de faillite, il n'y a pas, à défaut de liquidation de l'entreprise, constitution d'une masse dans le cadre de la procédure en concordat judiciaire. La détermination du montant des honoraires du commissaire au sursis ne peut donc s'appuyer sur un pareil élément comme base de calcul.

Il a semblé par ailleurs irréaliste de se baser sur l'actif net de l'entreprise en difficulté pour dégager le montant des honoraires des commissaires au sursis. Le présent projet d'arrêté retient dès lors comme base de calcul des honoraires le tarif horaire du commissaire au sursis.

Ce tarif horaire sera multiplié par le nombre d'heures qui ont été nécessaires au commissaire au sursis afin d'accomplir sa mission pour déterminer le montant total de ces honoraires. La détermination du tarif horaire est du seul ressort du commissaire au sursis, et il n'appartient pas au tribunal de fixer lui-même ce tarif.

L'article 1er du présent arrêté se situe dans une phase de contrôle préventif de la part du tribunal. Il n'est pas encore question de fixer les honoraires mais bien d'obliger le commissaire au sursis à informer le tribunal du coût probable de son intervention afin que cet élément soit pris en compte, comme tous les autres éléments pertinents, pour apprécier la viabilité de l'entreprise en difficulté. Dans ce cadre, c'est au commissaire au sursis à communiquer, dans sa proposition, le montant de son tarif horaire de manière à pouvoir évaluer la charge financière que représentera la dimension probable de sa mission.

Na beëindiging van de opdracht van de commissaris inzake opschorting kan de rechtbank het totale bedrag van het ereloon waarop hij recht heeft, vaststellen. De rechtbank moet zich evenwel niet bezighouden met het uurtarief vastgesteld door de commissaris inzake opschorting, behalve indien het klaarblijkelijk overdreven is in vergelijking met hetgeen gebruikelijk is in de beroepscategorie waartoe de commissaris behoort.

In artikel 1, vierde lid, van dit besluit is bepaald dat bij gebreke van een tarief in een bepaalde beroepscategorie, het uurtarief bij vergelijking wordt vastgesteld. De Raad van State heeft in haar advies de wens geuit dat de voorwaarden waaronder deze vergelijking plaatsvindt, nader zouden worden omschreven. De formulering van het vierde lid is dan ook gewijzigd teneinde nader te bepalen dat het uurtarief bij vergelijking met andere beroepen wordt vastgesteld. Het gaat hierbij om beroepen die kunnen worden uitgeoefend door personen welke als commissaris inzake opschorting kunnen worden aangewezen.

Het vijfde lid van artikel 1 tenslotte voorziet erin dat de commissaris inzake opschorting bij wege van neerlegging in het dossier een gewijzigd voorstel van ereloon moet indienen wanneer bepaalde omstandigheden gaan meebrengen dat zijn ereloon het oorspronkelijk vastgestelde bedrag te boven gaat. In het aangepaste voorstel van ereloon moeten de redenen van deze overschrijding worden vermeld.

Art. 2. Artikel 2 van het besluit heeft betrekking op de regels die van toepassing zijn op de kosten verbonden aan het optreden van de commissaris inzake opschorting. Naar luid van het eerste lid mogen de kosten van de hulp van gespecialiseerde derden op wie de commissaris inzake opschorting een beroep heeft gedaan, behalve in spoedgevallen, niet aanvaard worden zonder voorafgaande goedkeuring van de rechtbank van koophandel.

Zoals hiervoren reeds is gesteld, moet de commissaris inzake opschorting, gelet op de aard van zijn opdracht, op juridisch en boekhoudkundig vlak een specialist zijn. Hij moet tevens ondernemingen kunnen beoordelen en de nodige bekwaamheid op het stuk van het management bezitten.

De commissaris inzake opschorting of het college van commissarissen, ingeval de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 19, tweede lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord een dergelijk college heeft aangewezen, moet blijk geven van de deskundigheid vereist door de bijzondere toestand van de onderneming in moeilijkheden die in het kader van de procedure van gerechtelijk akkoord moet worden bijgestaan.

Onvoorziene en buitengewone omstandigheden kunnen evenwel de hulp van gespecialiseerde derden noodzakelijk maken om bijzondere problemen op te lossen die zich tijdens het verloop van de procedure voordoen. De kosten van deze hulp komen dan ook ten laste van de onderneming in moeilijkheden.

Behalve in spoedeisende gevallen moet niettemin de voorafgaande goedkeuring van de rechtbank worden verkregen vooraleer de kosten van de hulp van de gespecialiseerde derden kunnen worden aanvaard. Het is immers wenselijk deze bijkomende kosten, die hoog kunnen oplopen, te onderwerpen aan de nauwlettende beoordeling van de rechtbank van koophandel. Een van de doelstellingen van dit ontwerpbesluit bestaat erin de lasten van de onderneming in moeilijkheden zoveel mogelijk te beperken.

Deze doelstelling past in het ruimere kader van de doelstelling van de wet d.d. 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord die erop is gericht zoveel mogelijk handelsondernemingen geconfronteerd met financiële moeilijkheden van voorbijgaande aard te redden. Er moet dan ook worden voorkomen dat het optreden van de commissaris inzake opschorting een zodanig hoge kost meebrengt dat het vertrouwen van de schuldeisers in het herstelplan van de schuldenaar wordt geschokt.

Bij gebreke van enige voorafgaande goedkeuring of ingeval de rechtbank vaststelt dat de commissaris inzake opschorting het spoedeisend karakter ten onrechte heeft ingeroepen, komen de kosten van de hulp van de gespecialiseerde derden voor rekening van de commissaris, zonder dat hij daarvoor op enigerlei wijze kan worden vergoed.

Het tweede lid van artikel 2 van het ontwerp dat U ter ondertekening wordt voorgelegd, voorziet erin dat de kosten verbonden aan de uitvoering van de opdracht van de commissaris inzake opschorting behoorlijk moeten worden verantwoord alvorens te worden vergoed. Het gaat hierbij om kosten die niet in aanmerking worden genomen bij de berekening van het uurtarief dat als grondslag dient om het ereloon van de commissaris inzake opschorting te berekenen.

Er moet immers worden opgemerkt dat bepaalde kosten deel kunnen uitmaken van de elementen op grond waarvan het uurtarief van de commissaris inzake opschorting wordt bepaald. De andere kosten die de commissaris inzake opschorting in het kader van de uitvoering van zijn opdracht indient, kunnen worden vergoed op voorwaarde dat zij ten aanzien van de rechtbank van koophandel worden verantwoord.

Par la suite, au terme de la mission du commissaire au sursis, le tribunal fixera le montant total des honoraires auquel celui-ci a droit. Mais il n'a pas à s'immiscer dans la détermination du tarif horaire retenu par le commissaire au sursis, sous réserve que ce tarif horaire ne soit pas manifestement exagéré au vu des usages de la profession dont relève le commissaire.

A l'article 1er, alinéa 4, du présent arrêté, il est prévu qu'à défaut de tarif en usage dans une profession, le tarif horaire sera fixé par comparaison. Le Conseil d'Etat a manifesté dans son avis le souhait qu'il soit précisé les termes de cette comparaison. Le libellé de cet alinéa 4 a dès lors été modifié afin de préciser que le tarif horaire sera fixé par comparaison avec d'autres professions. Les autres professions dont il s'agit sont celles dont peuvent être titulaires les personnes susceptibles d'être désignées commissaire au sursis.

Enfin, l'alinéa 5, du présent article prévoit que le commissaire doit communiquer par voie de dépôt au dossier une proposition révisée d'honoraires lorsque des circonstances vont entraîner une hausse de ses honoraires au delà de ce qui est prévu dans la proposition initiale. La proposition révisée d'honoraires doit indiquer les raisons de ce dépassement.

Art. 2. L'article 2 du présent arrêté est consacré aux règles applicables aux frais liés à l'intervention du commissaire au sursis. L'alinéa 1er dispose que les frais relatifs à l'assistance de tiers spécialisés requis par le commissaire au sursis ne peuvent être admis, sauf urgence, sans l'approbation préalable du tribunal de commerce.

Comme il le fut indiqué ci-avant, le commissaire au sursis, en raison de la nature de sa mission, doit être un spécialiste des questions juridiques et comptables. Il doit également être pourvu de compétences en matière d'évaluation des entreprises, voire de management.

Le commissaire au sursis, ou le collège des commissaires lorsque par application de l'article 19, alinéa 2, de la loi relative au concordat judiciaire le tribunal de commerce a nommé un tel collège, doit être titulaire des compétences requises par la situation particulière de l'entreprise en difficulté qu'il a pour mission d'assister au cours de la procédure en concordat.

Toutefois, des circonstances inattendues et exceptionnelles peuvent rendre nécessaires le concours de tiers spécialisés en vue de résoudre les difficultés particulières qui apparaîtraient pendant le cours du concordat. Les frais relatifs à l'intervention de ces tiers spécialisés seront dès lors portés à charge de l'entreprise en difficulté.

Néanmoins, et sauf urgence, l'approbation préalable du tribunal devra être obtenue avant l'admission des frais relatifs au concours de tiers spécialisés. Il convient en effet de soumettre cette cause de coût supplémentaire, qui peut se révéler considérable, à l'appréciation vigilante du tribunal de commerce. Un des objectifs qui est poursuivi par le présent projet d'arrêté est précisément de limiter, autant que possible, les charges qui vont peser sur l'entreprise en difficulté.

En cela, cet objectif s'inscrit dans le cadre plus large de la finalité de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire qui vise à redresser le plus grand nombre d'entreprises commerciales affectées de difficultés financières passagères. Il convient dès lors d'éviter que l'intervention du commissaire au sursis s'accompagne d'un coût tel que la confiance des créanciers envers le redressement de leur débiteur soit ébranlée.

Ainsi, à défaut d'approbation préalable, ou lorsque le tribunal constate le caractère abusif de l'urgence qui a été invoquée par le commissaire au sursis, les frais relatifs à l'assistance de tiers spécialisés resteront à charge du commissaire au sursis, sans qu'il puisse être indemnisé de ce chef sous quelque forme que ce soit.

Le 2e alinéa de l'article 2 du présent projet soumis à Votre signature prévoit que les frais liés à la mission du commissaire au sursis doivent être dûment justifiés afin d'être indemnisés. Les frais dont il est question sont ceux qui n'interviennent pas dans le calcul du tarif horaire qui sert de base pour déterminer les honoraires du commissaire au sursis.

Il faut en effet constater que parmi les divers éléments qui composent le tarif horaire du commissaire au sursis peuvent être compris certains frais. Les autres frais qui sont exposés par le commissaire au sursis dans le cadre de l'exercice de sa mission pourront être indemnisés à la condition qu'une justification de ces frais soit apportée au tribunal de commerce.

In het derde lid van artikel 2 wordt de kilometervergoeding vastgesteld die de commissaris inzake opschorting kan vorderen. Deze vergoeding is gebonden aan de index van de consumptieprijzen.

In het vierde lid tenslotte wordt erin voorzien dat telefoontoelagen naar het buitenland die met het oog op de tenuitvoerlegging van de opdracht noodzakelijk zijn, afzonderlijk worden vergoed op vertoon van een kostenstaat.

Art. 3. Voorschotten vormen in het kader van het gerechtelijk akkoord een delicaat probleem. De doelstelling van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord bestaat erin om aan een onderneming in moeilijkheden waarvan redelijkerwijs kan worden verondersteld dat zij nog leefbaar is, de mogelijkheid te bieden haar problemen van tijdelijke aard op te lossen.

Het zou paradoxaal zijn mochten de maatregelen ter uitvoering van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord voorzien in regels die aan de commissaris inzake opschorting de mogelijkheid bieden grote voorschotten te verkrijgen, die integraal en zonder voorwaarden noch termijnen moeten worden betaald, waardoor de financiële problemen van de handelaar in moeilijkheden nog zouden verergeren.

Het zou evenwel ook onbillijk zijn dat de commissaris inzake opschorting geen voorschot kan krijgen en zelf het geld nodig voor de uitvoering van zijn wettelijke opdracht moet voorschieten. Bovendien kan deze opdracht lange tijd duren en zouden veel gegadigden door een dergelijk vooruitzicht worden afgeschrikt.

Om die redenen kan de commissaris inzake opschorting krachtens artikel 3, eerste lid, van het ontwerp-besluit van de schuldenaar in moeilijkheden een voorschot eisen. Het is evenwel wenselijk de in dit verband toegekende bedragen te beperken. Het voorschot kan 3/4 van het totale bedrag van het voorstel van ereloon waarop het voorschot betrekking heeft, niet te boven gaan.

Teneinde het de handelaar in moeilijkheden op financieel gebied gemakkelijker te maken, wordt hem op grond van het tweede lid van artikel 3 de mogelijkheid geboden te vragen het voorschot, dat reeds beperkt is tot 3/4 van het bedrag van het ereloon waarop het voorschot betrekking heeft, in twee termijnen te kunnen betalen.

De eerste betaling kan worden gevorderd bij het verzoek tot voorschot, de andere halverwege de periode waarop het voorstel tot ereloon betrekking heeft. De rechtbank stelt de duur van deze periodes vast overeenkomstig artikel 15, § 1, eerste lid, van de wet betreffende het gerechtelijk akkoord met betrekking tot de observatieperiode, overeenkomstig artikel 34, tweede lid, van dezelfde wet wat de definitieve opschorting van betaling betreft.

Het toegepaste mechanisme biedt bovendien het voordeel dat aan de schuldenaar de mogelijkheid wordt geboden voor eens en altijd het bedrag van het voorschot te kennen.

De Raad van State heeft evenwel terecht opgemerkt dat de bedoelde periode bij overdracht van de onderneming niet vooraf gekend kan zijn. Het is bijgevolg onmogelijk om met het oog op de toepassing van het mechanisme omschreven in de vorige paragraaf de helft van deze periode te bepalen.

In het derde lid van artikel 3 van het ontwerp dat U ter ondertekening wordt voorgelegd, is derhalve bepaald dat wanneer de rechtbank van koophandel de overdracht van de onderneming heeft toegestaan, het voorschot bij het begin van de periode van overdracht van de onderneming volledig moet worden voldaan. Bovendien kan worden geoordeeld dat bij overdracht van de onderneming geen redenen aanwezig zijn om de betaling van het voorschot over termijnen te spreiden.

In dit geval is het immers zo dat de onderneming in moeilijkheden verdwijnt. Indien het voornemen bestaat de onderneming in haar geheel over te dragen, worden alle activiteiten ervan aangekocht door een belangstellende derde. Het is dan ook niet langer nodig de betaling van het voorschot over twee termijnen te spreiden aangezien zulks ingegeven is door het streven om de schuldenaar, door zijn toestand op financieel gebied te vergemakkelijken, de mogelijkheid te bieden zijn activiteit voort te zetten.

Zo ook heeft een gedeeltelijke overdracht onvermijdelijk tot gevolg dat de schuldenaar, aan wie de meest winstgevendende tak van zijn activiteiten is ontnomen, waarschijnlijk verplicht is om van gerechtelijk akkoord over te gaan tot faillissement of tot vereffening. Ook hier bestaat geen vooruitzicht op voortzetting van de onderneming.

Art. 4. In artikel 4, eerste lid, van het besluit wordt gesteld dat op het einde van elke periode bedoeld in de artikelen 15, § 1, eerste lid, en 34, tweede lid, van de wet d.d. 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord, de commissaris inzake opschorting aan de rechtbank van koophandel een eindafrekening in verband met het ereloon en de kosten moet overzenden. Deze periodes stemmen overeen met de observatieperiode, de definitieve opschorting en de gehele of gedeeltelijke overdracht van de onderneming.

Par ailleurs, l'article 2 fixe, en son 3e alinéa, le montant par kilomètre de l'indemnité de déplacement qui peut être réclamée par le commissaire au sursis. Ce montant est lié à l'indice des prix à la consommation.

Enfin, il est prévu à l'alinéa 4 que les communications téléphoniques vers l'étranger qui seraient nécessaires à l'accomplissement de la mission du commissaire au sursis sont indemnisées séparément et moyennant justification.

Art. 3. La question des provisions présente, dans le cadre du concordat judiciaire, un caractère délicat. La finalité de la loi relative au concordat judiciaire est de permettre à une entreprise en difficulté, mais que l'on peut raisonnablement espérer encore viable, de surmonter ses difficultés passagères.

Il serait paradoxal que les mesures d'exécution de la loi relative au concordat judiciaire fixent des règles qui permettent à un commissaire au sursis d'obtenir d'importantes provisions, payables dans leur intégralité sans termes ni délais, aggravant encore les difficultés de trésorerie du commerçant en difficulté.

Toutefois, il semble excessif que le commissaire au sursis, à défaut de ne pouvoir réclamer une provision, doive avancer lui-même les fonds nécessaires à l'exécution de sa mission légale, cette mission pouvant par ailleurs se prolonger pendant une durée considérable avant qu'elle n'aboutisse à son terme. En outre, il est à craindre que pareille perspective ne décourage bon nombre de candidats.

Pour ces raisons, le présent projet d'arrêté reconnaît au commissaire au sursis, en son article 3, alinéa 1er, le droit d'exiger du commerçant en difficulté une provision. Toutefois, il est opportun de limiter les montants qui seront accordés à titre provisionnel. La provision ne peut être supérieure aux 3/4 du montant total de la proposition d'honoraires à laquelle cette provision se rapporte.

En outre, afin de soulager la trésorerie du commerçant en difficulté, le 2e alinéa de l'article 3 consacre la possibilité qui lui est offerte de demander, et d'obtenir, que le paiement de la provision, déjà limitée aux 3/4 du montant repris dans la proposition d'honoraires à laquelle cette provision se rapporte, soit fractionné en deux échéances.

L'une de ces échéances naîtra dès la demande de provision, tandis que l'autre se situera au milieu de la période à laquelle se rapporte la proposition d'honoraires. La durée de chacune de ces périodes étant fixée par le tribunal par application, respectivement, de l'article 15, § 1er, alinéa 1, de la loi relative au concordat judiciaire, en ce qui concerne la période d'observation, et de l'article 34, alinéa 2, en ce qui concerne la période de sursis définitif.

Le mécanisme adopté présente, en outre, l'avantage de permettre au débiteur de connaître une fois pour toutes le montant de la provision.

Le Conseil d'Etat a toutefois correctement relevé que si la période visée se caractérise par un transfert de l'entreprise, sa durée ne peut être connue à l'avance. En conséquence, il est impossible de déterminer la moitié de ladite période afin d'appliquer le mécanisme décrit au paragraphe qui précède.

Le présent projet soumis à Votre signature prévoit dès lors, au 3e alinéa de l'article 3 que si le tribunal de commerce a autorisé le transfert de l'entreprise, la provision sera acquittée dans son intégralité au début de la période de transfert de l'entreprise. On peut, en outre, considérer que les motifs qui justifient un mécanisme de fractionnement du paiement de la provision sont absents lorsqu'est envisagé un transfert de l'entreprise.

En effet, dans ce cas de figure, l'entreprise commerciale en difficulté est appelée à disparaître. Si le transfert total de l'entreprise est envisagé, l'ensemble de son activité va être racheté par un tiers intéressé. Il ne s'impose dès lors plus de fractionner le paiement de la provision en deux montants, puisque ce fractionnement était motivé par un souci d'alléger la trésorerie du débiteur, et ce, dans une perspective de continuité de l'activité de ce débiteur.

De même, si le transfert partiel a été retenu, une telle cession aura pour conséquence inévitable que le débiteur, privé de sa branche la plus rentable, sera vraisemblablement amené à passer du concordat à la faillite ou à la liquidation. La perspective de continuité fait dès lors pareillement défaut.

Art. 4. L'article 4, alinéa 1er, du présent arrêté dispose qu'au terme de chacune des périodes qui sont visées par les articles 15, § 1er, alinéa 1er, et 34, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire, le commissaire au sursis communique au tribunal de commerce un décompte final des honoraires et frais. Ces périodes sont respectivement la période d'observation, le sursis définitif et le transfert total ou partiel de l'entreprise.

Krachtens het tweede lid van artikel 4 moet in de afrekening een omstandige verantwoording worden gegeven van de gepresteerde werkuren, van de prestaties waarop zij betrekking hebben en van de kosten. De rechtbank kan aldus de afrekening controleren en overgaan tot bestraffing van enige duidelijke overdrijving van het aantal gepresteerde uren, van een gebrek aan verantwoording van de kosten of van voorafgaande goedkeuring vanwege de rechtbank of van het onrechtmatig inroepen van het spoedeisend karakter ingeval de kosten betrekking hadden op de hulp van gespecialiseerde derden. Deze sanctie bestaat in een vermindering van het aantal gepresteerde werkuren en in de niet-vergoeding van onrechtmatige gevorderde kosten.

Ik heb de eer te zijn,

Sire,
van Uwe majesteit,
de zeer eerbiedige en zeer getrouwe dienaar,
De Minister van Justitie,
T. VAN PARYS

ADVIJS VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 23 maart 1998 door de Minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit « houdende vaststelling van de regels en barema's tot bepaling van het ereloon van de commissarissen inzake opschorting », heeft op 13 mei 1998 het volgende advies gegeven :

Algemene opmerking

Onderzoek van het ontwerp

De steller van het ontwerp gebruikt nu eens de uitdrukking « commissaris inzake opschorting », dan weer het woord « commissaris ».

In alle gevallen behoort de uitdrukking « commissaris inzake opschorting » te worden gebruikt.

Opschrift

Het opschrift zou beter als volgt geredigeerd worden :

« Koninklijk besluit houdende vaststelling van de regels en barema's betreffende de erelonen en de kosten van de commissarissen inzake opschorting. ».

Aanhef

In het eerste lid schrijft men : « ... inzonderheid op artikel 19 ».

Bepalend gedeelte

Artikel 1. Artikel 1 bevat geen enkele nuttige verduidelijking van het opschrift van het ontworpen besluit en van artikel 19, vijfde lid, van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord.

Het behoort dan ook te vervallen.

Artikel 2 (dat artikel 1 wordt)

1. In het eerste lid van de Franse tekst behoren de woorden « un projet d'honoraires » te worden vervangen door de woorden « une proposition d'honoraires ».

Dezelfde opmerking geldt voor geheel de ontworpen tekst.

Verder dient « relative à... » te worden geschreven.

2. In het tweede lid is het verkieslijk de woorden « Hierop volgend » te schrappen en te schrijven : « Ten minste acht dagen... ».

3. Voor het derde lid wordt de volgende redactie voorgesteld :

« Het voorstel van ereloon wordt berekend op basis van een schatting van het aantal werkuren dat noodzakelijk is om zijn taak uit te voeren. Hij motiveert de complexiteit ervan, aan de hand van onder meer de omzet, het aantal personeelsleden, de bedrijfstak en de boekhoudkundige staat van het vermogen van de schuldenaar. ».

4. Men redigere het vierde lid als volgt :

« Het uurtarief van de commissaris inzake opschorting wordt bepaald overeenkomstig de tarieven die gebruikelijk zijn bij de beroepscategorie waartoe hij behoort. Indien dat niet mogelijk is, wordt het uurtarief... (voorts zoals in het ontwerp) ».

Le 2e alinéa de l'article 4 prévoit que le décompte contient une justification détaillée des heures de travail effectuées, des prestations qui ont été accomplies et des frais. Le tribunal peut ainsi procéder à l'examen du décompte et sanctionner une exagération manifeste du nombre d'heures prestées, une absence de justification des frais, le défaut d'approbation préalable ou le caractère abusif de l'urgence invoquée lorsque les frais sont relatifs à l'assistance de tiers spécialisés. Cette sanction sera la fixation à la baisse du nombre d'heures de travail prestées et la non-indemnisation des frais frappés d'irrégularité.

J'ai l'honneur d'être,

Sire,
de Votre Majesté,
le très respectueux et très fidèle serviteur,
Le Ministre de la Justice,
T. VAN PARYS

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le Conseil d'Etat, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Justice, le 23 mars 1998, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal « fixant les règles et barèmes des honoraires des commissaires au sursis », a donné le 13 mai 1998 l'avis suivant :

Observation générale

Examen du projet

L'auteur du projet utilise tantôt l'expression « commissaire au sursis » tantôt le mot « commissaire ».

Il convient d'adopter, dans tous les cas, l'expression « commissaire au sursis ».

Intitulé

L'intitulé serait mieux rédigé comme suit :

« Arrêté royal fixant les règles et barèmes relatifs aux honoraires et frais des commissaires au sursis. ».

Préambule

A l'alinéa 1er, il est préférable d'écrire : « ... notamment l'article 19. ».

Dispositif

Article 1er L'article 1er n'apporte aucune précision utile par rapport à l'intitulé de l'arrêté en projet et à l'article 19, alinéa 5, de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire.

Il sera, dès lors, omis.

Article 2 (devenant l'article 1er)

1. A l'alinéa 1er du texte français, il y a lieu de remplacer les mots « un projet d'honoraires » par les mots « une proposition d'honoraires ».

La même observation vaut pour l'ensemble du texte en projet.

En outre, il faut écrire « relative à... ».

2. A l'alinéa 2, mieux vaut supprimer les termes « Par la suite » et écrire : « Huit jours au moins... ».

3. La rédaction suivante est proposée pour l'alinéa 3 :

« La proposition d'honoraires est calculée sur la base d'une estimation du nombre d'heures de travail nécessaires à l'acquittement de sa mission. Il justifie la complexité de celle-ci, compte tenu notamment du chiffre d'affaires, du nombre de membres du personnel, du secteur d'activité et de l'état comptable du patrimoine du débiteur. ».

4. L'alinéa 4 serait mieux rédigé comme suit :

« Le tarif horaire du commissaire au sursis est déterminé conformément aux tarifs en usage dans la profession dont il relève... (la suite comme au projet). ».

De aandacht van de steller van het ontwerp wordt gevestigd op het feit dat het in artikel 2, vierde lid, gekozen systeem, aanleiding kan geven tot zeer grote verschillen in honorarium, niet alleen naargelang van het door de commissaris inzake opschorting uitgeoefende beroep, maar zelfs binnen dezelfde beroepscategorie (zo bijvoorbeeld kunnen de honoraria van de advocaten, voor hetzelfde dossier aanzienlijk verschillen).

In de ontworpen tekst is bepaald dat bij ontstentenis van een binnen een beroepscategorie gebruikelijk tarief, het uurtarief « bij vergelijking » wordt vastgesteld.

Het zou nuttig zijn de inhoud van de vergelijking te verduidelijken.

5. De volgende redactie wordt voorgesteld voor het vijfde lid :

« Indien de commissaris tijdens de uitvoering van de taken waarop de voorstellen van ereloon bedoeld in het eerste en het tweede lid betrekking hebben, vaststelt dat zijn erelonen het bedrag opgenomen in het voorstel zullen overschrijden, voegt hij bij het dossier van de opschorting onverwijld een aangepast voorstel van ereloon met opgave van de redenen van die overschrijding. ».

Artikel 3 (dat artikel 2 wordt)

1. De eerste zin van het eerste lid behoort te worden geschreven als volgt :

« Behalve in spoedgevallen mogen de kosten van de hulp van gespecialiseerde derden op wie de commissaris inzake opschorting een beroep heeft gedaan, niet aanvaard worden zonder voorafgaande goedkeuring ervan door de rechtbank. ».

Gelet op wat voorafgaat, is de laatste zin overbodig en dient hij dus te vervallen.

2. Aan het einde van de Franse tekst van het tweede lid behoort de werkwoordsvorm « sont » te worden gebruikt en niet de vorm « seront ».

In de Nederlandse tekst schrijve men : « begrepen zijn in » in plaats van « vergoed worden door ».

3. In de Franse tekst van het vierde lid zou het beter zijn om in overeenstemming met de Nederlandse versie « vers l'étranger » te schrijven in plaats van « avec l'étranger ». Bovendien behoort de werkwoordsvorm « seront » vervangen te worden door de werkwoordsvorm « sont ».

Artikel 4 (dat artikel 3 wordt)

1. In het eerste lid zijn de woorden « onverminderd artikel 2, vijfde lid » overbodig en dienen ze te vervallen.

Bovendien is het beter om in de Franse tekst « peuvent exiger » te schrijven, veeleer dan « peuvent réclamer ».

Op het einde van het lid zou het correcter zijn te schrijven :

« ... totale bedrag van het voorstel van ereloon mag overschrijden waarop het voorschot betrekking heeft. ».

2. In het tweede lid is het beter te schrijven :

« ... in twee gelijke bedragen, waarvan de betaling alleen bij het begin en halverwege de periode waarop dat voorschot betrekking heeft, kan worden gevorderd. ».

Artikelen 4 en 5 (die de artikelen 3 en 4 worden)

1. Artikel 4, tweede lid, en artikel 5 verwijzen respectievelijk naar de periodes waarop de voorschotten op erelonen betrekking hebben en naar « de in artikel 2, eerste en tweede lid, bepaalde » periodes.

Wat betreft het voorstel van ereloon bedoeld in artikel 2, eerste lid, is het begrip periode duidelijk : het gaat om de observatieperiode bepaald in artikel 15, § 1, eerste lid, van de wet van 17 juli 1997.

Het begrip periode wordt daarentegen voor het in artikel 2, tweede lid, bedoelde voorstel van ereloon niet duidelijk bepaald. Men kan er alleen van uitgaan dat het om de periode van definitieve opschorting gaat, die overeenkomstig artikel 34, tweede lid, van de wet van 17 juli 1997 niet meer mag bedragen dan vierentwintig maanden te rekenen van de rechterlijke beslissing.

Bij overgang van onderneming, kan worden aangenomen dat de bedoelde periode overeenstemt met de tijd die noodzakelijk is voor de overgangsverrichtingen (bekendmaking, onderzoek van de overnameaanbiedingen, onderhandelingen, goedkeuring door de rechtbank). Aangezien die termijn vooraf niet bekend is, ziet men niet goed in hoe men er de helft van kan bepalen ter uitvoering van artikel 4, tweede lid.

De tekst dient op dat punt te worden herzien.

L'attention de l'auteur du projet est attirée sur le fait que le système adopté à l'article 2, alinéa 4, risque de donner lieu à des différences d'honoraires fort importantes, non seulement en fonction de la profession exercée par le commissaire au sursis, mais même au sein d'une même profession (par exemple, les honoraires des avocats peuvent varier considérablement pour un même dossier).

Le texte en projet prévoit qu'à défaut de tarif en usage dans une profession, le tarif horaire sera fixé « par comparaison ».

Il serait utile de préciser les termes de la comparaison.

5. La rédaction suivante est proposée pour l'alinéa 5 :

« Si, durant l'exécution des missions faisant l'objet des propositions d'honoraires visées aux alinéas 1er et 2, le commissaire constate que ses honoraires excéderont le montant repris dans la proposition, il dépose sans délai au dossier du sursis une proposition révisée d'honoraires en indiquant les raisons de ce dépassement. ».

Article 3 (devenant l'article 2)

1. A l'alinéa 1er, première phrase, il y a lieu d'écrire :

« Sauf urgence, les frais relatifs à l'assistance de tiers spécialisés requis par le commissaire au sursis ne peuvent être admis sans approbation préalable du tribunal. ».

Compte tenu de ce qui précède, la dernière phrase est inutile et doit, dès lors, être omise.

2. A l'alinéa 2 du texte français, à la fin de la phrase, il convient d'utiliser le verbe « sont » et non le verbe « seront ».

Le texte néerlandais du même alinéa devrait être rédigé en tenant compte de l'observation faite dans la version néerlandaise du présent avis.

3. A l'alinéa 4 du texte français, en concordance avec le texte néerlandais, mieux vaut écrire « vers l'étranger » plutôt que « avec l'étranger ». Il y a lieu également de remplacer le verbe « seront » par le verbe « sont ».

Article 4 (devenant l'article 3)

1. A l'alinéa 1er, les termes « sans préjudice de l'article 2, alinéa 5 » sont superflus et doivent être omis.

En outre, mieux vaut écrire « peuvent exiger » plutôt que « peuvent réclamer ».

La fin de l'alinéa serait plus correcte comme suit :

« ... montant total de la proposition d'honoraires à laquelle cette provision se rapporte. ».

2. A l'alinéa 2, mieux vaut écrire :

« ... en deux montants égaux, dont le paiement ne peut être réclamé qu'au début et à la moitié de la période à laquelle la provision se rapporte. ».

Articles 4 et 5 (devenant les articles 3 et 4)

1. L'article 4, alinéa 2, et l'article 5 font référence respectivement aux périodes auxquelles se rapportent les provisions d'honoraires et aux périodes « visées aux alinéas 1er et 2 de l'article 2 ».

Dans l'hypothèse de la proposition d'honoraires visée à l'article 2, alinéa 1er, la notion de période est claire : il s'agit de la période d'observation visée à l'article 15, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 17 juillet 1997.

Par contre, pour la proposition d'honoraires visée à l'article 2, alinéa 2, la notion de période n'apparaît pas clairement. L'on ne peut que supposer qu'il s'agit de la durée du sursis définitif qui, en vertu de l'article 34, alinéa 2, de la loi du 17 juillet 1997, ne peut dépasser vingt-quatre mois à compter de la décision judiciaire.

En cas de transfert de l'entreprise, l'on peut penser que la période visée est la durée nécessaire aux opérations de transfert (publicité, examen des offres de reprise, négociations, approbation par le tribunal). Comme cette durée ne peut être connue à l'avance, l'on voit mal comment en déterminer la moitié pour l'application de l'article 4, alinéa 2.

Le texte doit être revu sur ce point.

2. Voor de Franse tekst van artikel 5, tweede lid, wordt de volgende redactie voorgesteld :

« Le décompte donne une justification détaillée des heures... (voorts zoals in de Franse versie van het ontwerp). ».

Slotopmerkingen

De Nederlandse tekst van het ontwerp bevat verscheidene wendingen die niet correct zijn of in een bepaald zinsverband verkeerd gebruikt zijn. Mede om die reden zijn in het corpus van dit advies een aantal tekstvoorstellen gedaan. Onder voorbehoud van de voorgaande opmerkingen en steeds bij wijze van voorbeeld worden nog de volgende voorstellen gedaan.

Artikel 2

In het eerste lid schrijve men : « voegt binnen acht dagen... een voorstel van ereloon bij het dossier » in plaats van « legt binnen de acht dagen... een voorstel van ereloon neer ». Een soortgelijke opmerking geldt mutatis mutandis voor heel het ontwerp.

Artikel 3

In het derde lid schrijve men : « reiskostenvergoeding » in plaats van « verplaatsingsvergoeding » en in de formule : « die voorafgaat aan 1 januari » in plaats van « die 1 januari voorafgaat ». In het vierde lid schrijve men : « op vertoon van » in plaats van « mits voorlegging van ».

Artikel 5

In het eerste lid zouden de woorden « maakt... over » vervangen moeten worden door de woorden « zendt... over ».

De kamer was samengesteld uit :

de heren :

J.-J. Stryckmans, voorzitter;

Y. Kreins en P. Quertainmont, staatsraden;

F. Delpere en J. Kirkpatrick, assessoren van de afdeling wetgeving; Mevr. B. Vigneron, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. Regnier, eerste auditeur afdelingshoofd. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. A. Lefebvre, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. Stryckmans.

De griffier,
B. Vigneron.

De voorzitter,
J.-J. Stryckmans.

10 AUGUSTUS 1998. — Koninklijk besluit houdende vaststelling van de regels en barema's betreffende de erelonen en de kosten van de commissarissen inzake opschorting

ALBERT II, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord, inzonderheid op artikel 19,

Gelet op het advies van de Raad van State,

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. De commissaris inzake opschorting voegt binnen acht dagen na zijn aanwijzing een voorstel van ereloon bij het dossier van opschorting voor de observatieperiode bepaald in artikel 15, § 1, eerste lid van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord.

Ten minste acht dagen voor de overeenkomstig artikel 16 van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord bepaalde rechtsdag, voegt de commissaris inzake opschorting een voorstel van ereloon bij het dossier van opschorting met het oog op de toekenning van de definitieve opschorting of de overdracht van de onderneming of een deel ervan.

Het voorstel van ereloon wordt berekend op basis van een schatting van het aantal werkuren dat noodzakelijk is om zijn taak uit te voeren. Hij motiveert de complexiteit ervan, aan de hand van onder meer de omzet, het aantal personeelsleden, de bedrijfstak en de boekhoudkundige staat van het vermogen van de schuldenaar.

2. A l'article 5, alinéa 2 du texte français, la rédaction suivante est proposée :

« Le décompte donne une justification détaillée des heures... (la suite comme au projet). ».

Observation finale

Le texte néerlandais du projet devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

La chambre était composée de :

MM. :

J.-J. Stryckmans, président;

Y. Kreins et P. Quertainmont, conseillers d'Etat;

F. Delpere et J. Kirkpatrick, assesseurs de la section de législation; Mme B. Vigneron, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par M. J. Regnier, premier auditeur chef de section. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. A. Lefebvre, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. Stryckmans.

Le greffier,
B. Vigneron.

Le président,
J.-J. Stryckmans.

10 AOUT 1998. — Arrêté royal fixant les règles et barèmes relatifs aux honoraires et frais des commissaires au sursis

ALBERT II, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire, notamment l'article 19,

Vu l'avis du Conseil d'Etat,

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Dans les huit jours de sa désignation, le commissaire au sursis dépose au dossier du sursis une proposition d'honoraires relative à la période d'observation visée à l'article 15, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 17 juillet 1997 relative au concordat judiciaire.

Huit jours au moins avant la date fixée conformément à l'article 16 de la même loi, le commissaire au sursis dépose au dossier du sursis une proposition d'honoraires établie dans la perspective de l'octroi par le tribunal d'un sursis définitif ou d'un transfert de l'entreprise ou d'une partie de celle-ci.

La proposition d'honoraires est calculée sur la base d'une estimation du nombre d'heures de travail nécessaires à l'acquittement de sa mission. Il justifie la complexité de celle-ci, compte tenu notamment du chiffre d'affaires, du nombre de membres du personnel, du secteur d'activité et de l'état comptable du patrimoine du débiteur.

Het uurtarief van de commissaris inzake opschorting wordt bepaald overeenkomstig de tarieven die gebruikelijk zijn bij de beroepscategorie waartoe hij behoort. Indien dat niet mogelijk is, wordt het uurtarief bij vergelijking met andere beroepen vastgesteld en wordt rekening gehouden met de specialisatiegraad.

Indien de commissaris inzake opschorting tijdens de uitvoering van de taken waarop de voorstellen van ereloon bedoeld in het eerste en het tweede lid betrekking hebben, vaststelt dat zijn ereloon het bedrag opgenomen in het voorstel zullen overschrijden, voegt hij bij het dossier van de opschorting onverwijld een aangepast voorstel van ereloon met opgave van de redenen van die overschrijding.

Art. 2. Behalve in spoedgevallen mogen de kosten van de hulp van gespecialiseerde derden op wie de commissaris inzake opschorting een beroep heeft gedaan, niet aanvaard worden zonder voorafgaande goedkeuring ervan door de rechtbank van koophandel.

De kosten verbonden aan de uitoefening van de opdracht van commissaris inzake opschorting die niet begrepen zijn in het uurtarief bepaald in artikel 1 worden omstandig verantwoord.

De reiskostenvergoeding wordt vastgesteld op 12 frank per kilometer. Dit bedrag wordt jaarlijks op 1 januari aangepast overeenkomstig de volgende formule :

$$12 \times \dots \text{ (index der consumptieprijzen van de maand die voorafgaat aan 1 januari)}$$

—————
(index der consumptieprijzen van juli 1998)

Telefoonoproepen naar het buitenland worden afzonderlijk vergoed op vertoon van een kostenstaat.

Art. 3. De commissarissen inzake opschorting kunnen van de schuldenaar een voorschot eisen, dat echter geenszins 3/4 van het totale bedrag van het voorstel van ereloon mag overschrijden waarop het voorschot betrekking heeft.

Dit voorschot kan, op verzoek van de schuldenaar verdeeld worden in twee gelijke bedragen, waarvan de betaling alleen bij het begin en halverwege de periode waarop dat voorschot betrekking heeft, kan worden gevorderd.

Wanneer de rechtbank van koophandel de overdracht van de onderneming evenwel toestaat, wordt het geëiste voorschot volledig voldaan bij het begin van de periode van de overdracht van de onderneming.

Art. 4. Op het einde van elk van de in de artikel 2, eerste en tweede lid, bepaalde periodes, zendt de commissaris inzake opschorting aan de rechtbank een eindafrekening van het ereloon en de kosten over.

De afrekening geeft een omstandige verantwoording van de gepresterde werkuren, van de prestaties waarop ze betrekking hebben alsmede van de kosten.

Art. 5. Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Châteauneuf-de-Grasse, 10 augustus 1998.

ALBERT

Van Koningswege :
De Minister van Justitie,
T. VAN PARYS

Le tarif horaire du commissaire au sursis est déterminé conformément aux tarifs en usage dans la profession dont il relève. A défaut, il sera fixé par comparaison avec d'autres professions, et compte tenu du niveau de spécialisation.

Si, durant l'exécution des missions faisant l'objet des propositions d'honoraires visées aux alinéas 1er et 2, le commissaire au sursis constate que ses honoraires excéderont le montant repris dans la proposition, il dépose sans délai au dossier du sursis une proposition révisée d'honoraires en indiquant les raisons de ce dépassement.

Art. 2. Sauf urgence, les frais relatifs à l'assistance de tiers spécialisés requis par le commissaire au sursis ne peuvent être admis sans approbation préalable du tribunal de commerce.

Les frais liés à l'exercice de la mission du commissaire au sursis qui ne sont pas compris dans le tarif horaire visé à l'article 1er sont dûment justifiés.

L'indemnité de déplacement est fixée à 12 francs par kilomètre. Ce montant est adapté annuellement au 1er janvier conformément à la formule suivante:

$$12 \times \dots \text{ (indice des prix à la consommation du mois qui précède le 1^{er} janvier)}$$

—————
(indice des prix à la consommation de juillet 1998)

Les communications téléphoniques vers l'étranger sont indemnisées séparément et moyennant justification.

Art. 3. Les commissaires au sursis peuvent exiger du débiteur une provision, qui ne peut toutefois être supérieure aux 3/4 du montant total de la proposition d'honoraires à laquelle cette provision se rapporte.

Cette provision peut, à la demande du débiteur, être divisée en deux montants égaux, dont le paiement ne peut être réclamé qu'au début et à la moitié de la période à laquelle ils se rapportent.

Toutefois, si le tribunal de commerce a autorisé le transfert de l'entreprise, la provision exigée est acquittée intégralement au début de la période de transfert de l'entreprise.

Art. 4. Au terme de chacune des périodes visées aux alinéas 1er et 2, de l'article 2, le commissaire au sursis communique au tribunal un décompte final des honoraires et frais.

Le décompte donne une justification détaillée des heures de travail effectuées, des prestations auxquelles elles se rapportent ainsi que des frais.

Art. 5. Notre Ministre de la Justice est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Châteauneuf-de-Grasse, le 10 août 1998.

ALBERT

Par le Roi :
Le Ministre de la Justice,
T. VAN PARYS

MINISTERIE VAN MIDDENSTAND
EN LANDBOUW

N. 98 — 2505

[C - 98/16254]

16 SEPTEMBER 1998. — Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 23 december 1992 tot erkenning en betoelaging van verenigingen met betrekking tot paardachtigen

De Minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen,

Gelet op de wet van 20 juni 1956 betreffende de verbetering van de rassen van voor de landbouw nuttige huisdieren, gewijzigd bij de wetten van 24 maart 1987 en 23 maart 1998;

Gelet op het koninklijk besluit van 10 december 1992 betreffende de verbetering van paardachtigen;

MINISTERE DES CLASSES MOYENNES
ET DE L'AGRICULTURE

F. 98 — 2505

[C - 98/16254]

16 SEPTEMBRE 1998. — Arrêté ministériel modifiant l'arrêté ministériel du 23 décembre 1992 relatif à l'agrément et aux subventions des associations concernant les équidés

Le Ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises,

Vu la loi du 20 juin 1956 relative à l'amélioration des races d'animaux domestiques utiles à l'agriculture, modifiée par les lois des 24 mars 1987 et 23 mars 1998;

Vu l'arrêté royal du 10 décembre 1992 relatif à l'amélioration des équidés;